

การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแบบบูรณาการ

องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช จังหวัดอ่างทอง

ผู้สูงอายุในตำบลเอกราชส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่บ้านตามลำพัง ในขณะที่ลูกหลานไปทำงานนอกบ้าน ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความเหงา และผู้สูงอายุมีความเสี่ยงที่จะประสบอุบัติเหตุภายในบ้านสูง อีกทั้งผู้สูงอายุมีโรคประจำตัวและมีโอกาสเสี่ยงในการเกิดโรคต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุต้องได้รับการดูแลสุขภาพกายและใจเพิ่มขึ้น หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลเอกราชจึงได้นำปัญหาของผู้สูงอายุไปปรึกษากับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและปลัด อบต. เพื่อจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลเอกราช

วิถีใหม่

ปี 2545 อบต.เอกราชสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ และเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

ข้อมูลพื้นฐาน :
ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: ปาโมก
จังหวัด: อ่างทอง

ประชากร: 3,170 คน

พื้นที่: 15.62 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล
การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1.ชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราชได้ออก "ระเบียบปฏิบัติ ชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง พุทธศักราช 2545" เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของชมรมและสมาชิกของชมรม โดยสมาชิกของชมรมต้องเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

2.สมาชิกชมรมผู้สูงอายุได้ทำการเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารชมรม อันประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการฝ่ายเลขานุการ กรรมการฝ่ายเหรัญญิก กรรมการฝ่ายศาสนพิธี กรรมการฝ่ายนันทนาการ กรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรรมการฝ่ายปฎิคม และกรรมการที่ปรึกษา

3.ชมรมผู้สูงอายุมีการจัดกิจกรรมเดือนละ 1 ครั้ง อันประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ การรักษาโรค การรับฟังความรู้ด้านการดูแลสุขภาพจากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช การสวดมนต์ไหว้พระ การออกกำลังกาย การเล่นเกม การรับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน การประชุมของสมาชิกชมรม โดยได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2545

การระดมทรัพยากร

เงินงบประมาณ

1. เงินงบประมาณจาก อบต.เอกราช ปี 2547 สำหรับโครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุจำนวน 30,000 บาท
2. เงินงบประมาณ จาก อบต.เอกราช ปี 2547 สำหรับโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุจำนวน 10,000 บาท

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. เครื่องชั่งน้ำหนัก 1 เครื่อง
2. เครื่องวัดความดันโลหิต 1 เครื่อง

3. ไม้พลอง (ไม้ไผ่) 50 ท่อน
4. เครื่องเสียงและไมโครโฟน 1 ชุด

บุคลากร

1. เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช จำนวน 3 คน ทำหน้าที่สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุ ตรวจสอบสุขภาพ รักษาโรค เป็นผู้นำในการออกกำลังกาย และให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพในวันที่ชมรมผู้สูงอายุมีกิจกรรมในแต่ละเดือน
2. อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน 3 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยในการตรวจสอบสุขภาพ และเป็นผู้ดำเนินการออกกำลังกาย
3. คณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุ จำนวน 10 คน ทำหน้าที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับ อบต. และสถานีอนามัย ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุสมัครเป็นสมาชิกชมรม เขียนโครงการของงบประมาณจาก อบต. และติดต่อส่งอาหารกลางวันสำหรับวันที่มีกิจกรรมของชมรมในแต่ละเดือน
4. เจ้าหน้าที่ อบต. จำนวน 2 คน ทำหน้าที่สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุ ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมของชมรมผ่านเสียงตามสาย จัดงานเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลปีใหม่ และพิธีรดน้ำดำหัวในวันสงกรานต์
5. เจ้าหน้าที่สำนักงานการศึกษาเอกชนโรงเรียนอ่าวเกือกป่าโมก จำนวน 2 คน ทำหน้าที่ให้ความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
กรกฎาคม 2545	-เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราชนำปัญหาการดูแลผู้สูงอายุไปปรึกษากับนายก อบต. และปลัด อบต. เพื่อจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในตำบลเอกราช -สถานีอนามัยและ อบต. ได้ทำการสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุในตำบลเอกราช โดยใช้เกณฑ์ผู้สูงอายุ คือ ผู้ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป	เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช/ นายก อบต./ ปลัด อบต.
สิงหาคม 2545	-ปลัด อบต. และหัวหน้าสถานีอนามัยตำบลเอกราช หาแกนนำผู้สูงอายุ มาเป็นผู้นำในการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช -ประชาสัมพันธ์เชิญชวนผู้สูงอายุให้มาทำกิจกรรมร่วมกันผ่านเสียงตามสายของ อบต.	หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลเอกราช/ ปลัด อบต./ เจ้าหน้าที่ อบต.
กันยายน 2545	-จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช โดยมีสมาชิกเริ่มแรกจำนวน 23 คน -เลือกคณะกรรมการบริหารชมรมผู้สูงอายุ -ชมรมผู้สูงอายุออกกระเบียบปฏิบัติชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช	เจ้าหน้าที่ อบต. เอกราช- เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช/ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุตำบลเอกราช
ปลายเดือนกันยายน 2545	-จัดทำสมุดประจำตัวผู้สูงอายุให้แก่สมาชิกชมรม -จัดหาไม้ไผ่ เพื่อเป็นอุปกรณ์ออกกำลังกาย	เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช/ สมาชิกชมรมผู้สูงอายุ
เดือนตุลาคม 2545 ถึงปัจจุบัน	-เริ่มกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุประจำเดือน ที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช -การตรวจสอบสุขภาพ บันทึกในสมุดประจำตัวผู้สูงอายุสวดได้แก่ การชั่งน้ำหนัก การวัดความดันโลหิต การหาความเข้มข้นของโลหิต การหาปริมาณน้ำตาลในโลหิต การรักษาพยาบาลแก่ผู้ตรวจพบโรค -สวดมนต์ไหว้พระ	เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช/ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)/ คณะกรรมการบริหารชมรม ผู้สูงอายุ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
	-เจ้าหน้าที่อนามัยให้ความรู้ด้านสาธารณสุข -รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน -เล่นเกม -ออกกำลังกายโดยใช้ไม้พลอง -การประชุมของสมาชิกชมรม -นัดวันที่ทำกิจกรรมเดือนถัดไป	
มกราคม 2546	งานเลี้ยงสังสรรค์เนื่องในเทศกาลปีใหม่	อบต. เกรราช/ ชมรมผู้สูงอายุ
เมษายน 2546	พิธีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุเนื่องในวันสงกรานต์	อบต. เกรราช
กรกฎาคม 2546	ให้ความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ โดยนำ การผลิตพืชมเสนนำมาสอนให้ผู้สูงอายุ	เจ้าหน้าที่สำนักงาน การศึกษาออกโรงเรียน อำเภอป่าโมก
สิงหาคม 2546	เขียนโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุเสนอสภา อบต. เกรราช	ชมรมผู้สูงอายุ
กันยายน 2546	อนุมัติงบประมาณโครงการส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ	สภา อบต. เกรราช

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --	-- บทบาทความร่วมมือ --
สถานีอนามัยตำบล เกรราช	- สืบหาข้อมูลผู้สูงอายุ - ตรวจสุขภาพ รักษาโรค และให้ความรู้เรื่องการรักษาสุขภาพ
สำนักงานการศึกษาออก โรงเรียนอำเภอ ป่าโมก	- ให้ความรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ผู้สูงอายุในตำบลเกรราชประมาณ 400 คน โดยส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่กับบ้านตามลำพัง ไม่มีการ
รวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน
2. สถานีอนามัยตำบลเกรราชไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลเกรราช

หลังการดำเนินการ

1. ผู้สูงอายุตำบลเกรราชได้ร่วมกันจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุตำบลเกรราช โดยชมรมผู้สูงอายุฯ จะจัด
กิจกรรมประจำเดือน เดือนละ 1 ครั้ง มีการตรวจสุขภาพและทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยใน
ปัจจุบันชมรมผู้สูงอายุฯ มีสมาชิกจำนวน 120 คน และมีผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมประจำเดือน
ประมาณครั้งละ 50 –60 คน
2. สถานีอนามัยตำบลเกรราชจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุตำบลเกรราช โดยในแต่ละ
เดือนจะมีการตรวจสุขภาพและรักษาพยาบาลเบื้องต้นให้แก่ผู้สูงอายุเดือนละ 1 ครั้ง

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. สมาชิกชมรมผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรมในแต่ละเดือนจำนวนน้อย	1. ประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสายและให้สมาชิกชมรมช่วยกันเชิญชวนผู้สูงอายุมาร่วมกิจกรรมของชมรมมากขึ้น
2. บุคลากรสาธารณสุข (เจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลเอกราช) ที่ดำเนินการตรวจสอบสุขภาพ รักษาโรคมีจำนวนน้อย	2. ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขตำบลป่าโมก (อสม.) มาช่วยตรวจสอบสุขภาพ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ผู้บริหารอบต. เห็นความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในตำบล
2. ความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง อบต. สถานีอนามัย คณะผู้บริหารชมรมผู้สูงอายุ ตลอดจนสมาชิกชมรมผู้สูงอายุ ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมนี้ประสบความสำเร็จ
3. แกนนำของชมรม กรรมการบริหารชมรมต้องมีความเข้มแข็ง และสามารถชักชวนผู้สูงอายุให้มาร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นได้

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นางจินตนา ผ่องพฒิ
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
ที่อยู่ : ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง
โทรศัพท์ : (035) 662-201

ชื่อ-นามสกุล : นางสาวสุทธินาภรณ์ โพธิ์จักร
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลเอกราช
ที่อยู่ : ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง
โทรศัพท์ : (035) 662-201, (07) 118-3265

ชื่อ-นามสกุล : นางมนัญญา พวงเกตุ
ตำแหน่ง : เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน
หน่วยงาน : สถานีอนามัยตำบลเอกราช
ที่อยู่ : ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง
โทรศัพท์ : (035) 662-234

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2545

ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล																
สถานที่ตั้ง	หมู่ 6 ตำบลเอกราช อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง 14130																
ขนาดพื้นที่	15.62 ตารางกิโลเมตร																
งบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้น	2,458,190 บาท (ปีงบประมาณ 2545) <table> <tr> <td>หมวดรายจ่ายงบกลาง</td><td>0.49%</td></tr> <tr> <td>หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ</td><td>12.36%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าจ้างชั่วคราว</td><td>0.27%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าตอบแทนและค่าใช้สอย</td><td>40.58%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าสาธารณูปโภค</td><td>2.37%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าอุดหนุน</td><td>6.62%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าครุภัณฑ์และที่ดินสิ่งก่อสร้าง</td><td>37.32%</td></tr> </table>	หมวดรายจ่ายงบกลาง	0.49%	หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	12.36%	หมวดค่าจ้างชั่วคราว	0.27%	หมวดค่าตอบแทนและค่าใช้สอย	40.58%	หมวดค่าสาธารณูปโภค	2.37%	หมวดค่าอุดหนุน	6.62%	หมวดค่าครุภัณฑ์และที่ดินสิ่งก่อสร้าง	37.32%		
หมวดรายจ่ายงบกลาง	0.49%																
หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ	12.36%																
หมวดค่าจ้างชั่วคราว	0.27%																
หมวดค่าตอบแทนและค่าใช้สอย	40.58%																
หมวดค่าสาธารณูปโภค	2.37%																
หมวดค่าอุดหนุน	6.62%																
หมวดค่าครุภัณฑ์และที่ดินสิ่งก่อสร้าง	37.32%																
งบประมาณรายได้ทั้งสิ้น	4,733,492.40 บาท (ปีงบประมาณ 2545) <table> <tr> <td>หมวดภาษีอากร</td><td>50.43%</td></tr> <tr> <td>ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง</td><td>1.73%</td></tr> <tr> <td>ภาษีที่รัฐจัดเก็บเพิ่มแล้วจัดสรรให้</td><td>48.70%</td></tr> <tr> <td>หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ใบอนุญาต</td><td>0.46%</td></tr> <tr> <td>หมวดรายได้จากทรัพย์สิน</td><td>0.06%</td></tr> <tr> <td>หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและพาณิชย์</td><td>8.88%</td></tr> <tr> <td>หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด</td><td>1.21%</td></tr> <tr> <td>หมวดเงินอุดหนุน</td><td>38.95%</td></tr> </table>	หมวดภาษีอากร	50.43%	ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง	1.73%	ภาษีที่รัฐจัดเก็บเพิ่มแล้วจัดสรรให้	48.70%	หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ใบอนุญาต	0.46%	หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	0.06%	หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและพาณิชย์	8.88%	หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1.21%	หมวดเงินอุดหนุน	38.95%
หมวดภาษีอากร	50.43%																
ภาษีที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง	1.73%																
ภาษีที่รัฐจัดเก็บเพิ่มแล้วจัดสรรให้	48.70%																
หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ใบอนุญาต	0.46%																
หมวดรายได้จากทรัพย์สิน	0.06%																
หมวดรายได้จากสาธารณูปโภคและพาณิชย์	8.88%																
หมวดรายได้เบ็ดเตล็ด	1.21%																
หมวดเงินอุดหนุน	38.95%																
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	8 คน ทั้งหมด 2 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 5 คน ลูกจ้างชั่วคราว																
จำนวนประชากร	3,168 คน																
จำนวนครัวเรือน	805 ครัวเรือน																
ประชากรแฝง	10 คน																
รายได้เฉลี่ยประชากร	29,877 บาท																
ลักษณะของเมืองและวิถีชีวิตประชาคม	ตำบลเอกราช มีสภาพพื้นที่ในตำบลเป็นที่ราบลุ่มติดแม่น้ำเจ้าพระยา ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมค้าขาย และอุตสาหกรรมในครัวเรือน และในพื้นที่บ้านปากน้ำ หมู่ที่ 6 และหมู่ที่ 7 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำกลอง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงที่สุดของตำบลเอกราช																